

Utlåtande av rådet för bedömning av
lagstiftningen

Ärendenummer: VN/28066/2023-VNK-2

Datum: 12.10.2023

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen till social- och hälsovårdsministeriet om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag

Utkastet till proposition med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag är ett sammanhängande och åskådligt förslag. Man får en bra uppfattning om förslagets genomsnittliga effekter för hushållen. I propositionsutkastet saknas en bedömning av de totala konsekvenserna av de samtidiga ändringarna i utkomstskyddet och skärpningen av boendeutgifterna vid utkomststöd. Bedömningen av de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna är inte tillräckligt ingående.

De största bristerna och utvecklingsbehoven i propositionsutkastet

- i) Konsekvenserna för tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna har inte bedömts i tillräcklig grad. Propositionsutkastet borde innehålla en bedömning av vilka indirekta konsekvenser utsatta personer, såsom överskuldssatta personer, kommer att drabbas av i sin vardag som en följd av ändringen.
- ii) Vid bedömningen av propositionsutkastet borde man också ha beaktat de övriga reformer som är under beredning och deras eventuella totala konsekvenser i synnerhet för utsatta grupper. Om konsekvenserna av flera propositioner delvis påverkar samma människor är det viktigt att även de totala konsekvenserna bedöms.
- iii) Propositionsutkastet borde innehålla en beskrivning av propositionens effekter för barns och ungas välfärd och rättigheter.
- iv) Remisstiden för propositionsutkastet är betydligt kortare än den anvisade tiden. I en proposition som är viktig för samhället bör alla intressentgrupper och medborgare som berörs av ärendet ges tillräcklig tid att yttra sig i synnerhet när det inte föreligger några vägande skäl för att påskynda genomförandet.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har lämnat sitt utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag (projektnummer: STM056:00/2023), som social- och hälsovårdsministeriet lämnade till rådet per e-post den 2 oktober 2023. Utlåtandet är offentligt.

Enligt statsrådets förordning om rådet för bedömning av lagstiftningen (1735/2015) ska rådet ge sitt utlåtande till ministeriet i fråga. Social- och hälsovårdsministeriet lämnade in sitt propositionsutkast för bedömning så sent att rådets observationer inte har kunnat beaktas vid ministeriet. Därför ges utlåtandet för kännedom till riksdagen.

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett hjälpligt sätt. I utkastet till regeringens proposition finns betydande brister och utkastet borde ha korrigerats i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnades till riksdagen.

Helsingfors den 12 oktober 2023

Leila Kostiainen

Ordförande för rådet för bedömning av lagstiftningen

Annika Collin

Specialsakkunnig, sekreterare för rådet för bedömning av lagstiftningen

Kontakt:

Statsrådets kansli
PB 23, 00023 Statsrådet
vnk.fi
tfn 0295 16001

Bilaga 1 Standarduttalanden som används av rådet

5. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett berömvärt sätt. Rådet föreslår endast några mindre tillägg till utkastet till regeringens proposition.
4. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller väl kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition kompletteras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.
3. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett nöjaktigt sätt. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.
2. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition del följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett hjälpligt sätt. I utkastet till regeringens proposition finns betydande brister och utkastet ska korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.
1. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att bristerna i utkastet till regeringsproposition är så betydande att utkastet till proposition inte uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning. Utifrån propositionsutkastet är det inte möjligt att bilda sig en tillräcklig och motiverad uppfattning om förslaget och inte heller om dess ekonomiska och samhällsliga konsekvenser. Om bristerna inte korrigeras är det skäl att allvarligt överväga huruvida regeringens proposition kan lämnas till riksdagen för behandling. *

* Sista meningen lämnas bort i de situationer där propositionen i praktiken inte kan återtas.